

1930. a. maadlusmeistrid:

Taar, Põntson, Väli, Kusnets, Kullisaar, Pohla, Männik.

Käesoleva aasta kreeka-roma maadlusvõistlused korraldab 16.—17. veebruaril V. S. „Sport” peakorraldaja R. Saulmanni ja peakohtuniku N. Kursmanni juhtimisel „Sõdurite Kodu” võimlas 49 maadleja osavõtul, kes esitasid 6 organisatsiooni: Tallinna „Kalevit” ja V. S. „Sporti” kumbagit 20 osavõtjat, Tartu „Kalevit” — 5, Esna „Kaljut” — 2, Valkla „Sulevit” — 1 ja Kohtla „Võimulat” — 1 osavõtja. Kuigi osavõtjate arvu ei saa rekordiliseks lugeda, tuleb peetud esivõistlusi siiski parimateks seni korraldatud võistlustest lugeda, nii osavõtjate tasapinna kui ka võistluste pinevuse poolest. Kui meil 2—3 aasta eest üksikud maadlejad tegutsesid, neist osa teistest klass parem, kus kindlasti võis enne võistlusi nimetada kaalu võitjaid, tegutsevad nüüd kümned paljulubavad noored maadlejad, kes

valmistasid vanadele meistritele üllatusi

ja kellega tuli ja tuleb edaspidi arvestada vanematel maadlejatel. Uute jõudude juurdevool on olnud viimase aasta-poolteise jooksul haruldast suur. Ainult üksikud nimed on tuttavad vanemate aastate võistlustelt, teised on kõik maadluskursuste lõpetajad-kursandid. Noorte juurdevool ja nende edu ei ole märgatav ükski Tallinnas, kus harjutus- ja edenemisvõimalused soodsamad, vaid ka provintsis.

Üldiselt jätsid esivõistlused mulje, et maadluspordil on Eestis edu ja head tuleviku väljavaated. Kuna vanemate maadlejate juures torakab silma ühekülgne ja kartlikkus omavahel, sest üksteise maadlusviisi ja võtete on tuttavad, erineb

noorte maadlusstiil viimastest võistluselavuse ja võtete rohkuse poolest.

Noorte tegevuses pole võtete puhtus veel täiuslik; püstmaadluses, kui on soodne juhus võtteks, viivitatakse liig kaua heitega, kuna parterimaadluses puudub plaanikindel töö ja võtete läbiviimine; kui võte sisse võetud, on nende juures vigade kõrvaldamine siiski kergemini läbiviidav kui vanade juures. Igatahes, kui noorte tegevus sarnase tempoga edeneb kui seni, siis oleme kindlustatud, et vanadele meistritele võrsvavad vääriilised asetajad.

Võistluste korraldus oli ladus ja kohtunikud täitsid nende peale pandud ülesandeid korralkult. Kuigi üksikuid arusaamatusi ja viperusi ette tuli, siis olid need tingitud kohtunikkude vähesusest, sest mitmetunniline katkestamata pinev tegevus mõjus väsitavalt nende peale.

Esivõistlused avas sissejuhtiva kõnega V. S. „Sporti” juhatause liige H. Ruto põld. Võistluskäigu ja osavõtjate kohta andis seletust võistlustel R. Saulman, mis pealtvaatajaskonda võistluskäiguga köitis ja võistluste vastu huvi äratas.

Kärbeskaalus

6 osavõtja juures tuli meistriks E. T a a r, kes võitis vastaseid, enamuses noori alga-

Maadlejad, kohtunikud ja esitajad 1930. a. meistrivõistlustel. Vasakult — ülemine rida: Kaltman, Vink, Praks, Kõllo, Viikberg, Pohla, Männik, Rähk, Grünbaum, Mäll, Porosov, Toots, Lane, Kullisaar, Miller; 2. rida: Bergfeldt, Taar, Liivamees, Trossman, Vosberg, Granberg, Demus, Puusepp, Alliksoo, Misler, Kukk, Volt, Reispos, Luiga, Treufeldt; 3. rida: Saulman, Olle, Väli, Veermann, Frey, Fuks, Kursman, Villemson, Gern, Kaasik, Ohaka, Einman; alumine rida: Kristal, Karu, Pudifer, Jussi, Põntson, Liivamees.

jaid, kergesti. Taaril kui poksijal on hea vastupidavus, selle vastu on tema maadlus ühekülgne, jõuga pusimine, kusjuures maadluse algteadmised ja tehnika puuduvad täiesti. Teiste kaalu osavõtjate kohta on varajane midagi ennustada. Kärbeskaal on meil nõrgemaid. Puuduvad ka tuleviku väljavaated selle kaalu kohta, sest eestlase tüüpi juures on raske leida häid alla 56 kg. maadlejaid.

Sulgkaalus

võtsid osa 7 võistlejat. Tartlane Volt, kes kavatses kärbeskaalus esineda, sattus 700 gr. sulgkaalu. Meistri tiitli peale võistlesid Põntson ja Kristal. Põntson peaks öieti oma kehaehituse poolest kuuluma kärbeskaalu, kus temal rahvusvaheliselt rahuldavad väljavaated. Meistri tiitli omas teenitult J. Põntson, võites Kristali seljavõiduga. Põntson omab kiire võtete läbiviimise oskuse. Teisele kohale tõid kohtunikud lohaka jälgimise ja ebaõige otsusega Kristali. Volt võitis puhtalt seljavõiduga Kristali — (isegi Kristal tunnistas oma seljakaotust), seega oli õigustatud teise koha omanik. Kristal, kelle peale pandi varemalt lootusi, on maadlustehnikast palju kaotanud ja tema maadlusviis on kujunenud vastase matilt äratõukamiseks. Volt, nagu endiselt, omab küllalt jõudu, kuid vähe oskust. Ainuke võte on vastase klammerdamine parteris. Ani, „Sport”, on lubav mees sulgkaalus.

Kergeskaalus

kaheksa osavõtjat. Ilmameister Väli võidab oma vastaseid nagu soovib. Kuna vastased noored algajad, on raske otsus-

tada Väli vormi üle ja ennustada temale edu Stokholmi Euroopa esivõistlustel. Väli, kes varemalt maadles jõuga ja võitis südi vastupidavuse ning pealetungiga, on tehnikas tunduvalt paranenud ja täenenud. Tema maadlusviis on hästi läbitöötatud, võtete järgnevad üksteisele, pealetung on julge ja lahtine, sealjuures ära kasutades igat vastase vääratust. Ainuke halb ja öieti inetu külg on tema üleolek vastase üle. Liivamees, Misler ja Puusepp on kolm kergekaalu lubavat tüüpi. Omavad kena maadlusviisi ja tehnika. Puudub võistluspüsivus ja kogemused. Misler kaotas ettevaatamatult Liivamehele ja andis seega auhinna käest.

Parimaks kaaluks esivõistlustel kujunes

kergekeskkaal

võistlejate arvu, võistluspinevuse ja üllatuste poolest. A. Praks pretendeeris selle kaalu meistri tiitlile ja hellitas lootusi pääseda Stokholmi Euroopa esivõistlustele. A. Kusnets, kes varemalt esines keskkaalus ja kelle kohta liikusid kuulused, et loobunud harjutusest ja võistlemisest viimasel ajal, esines ootamatult selles kaalus. Praks oli harjutanud peale hāigust vähe, lubas Kusnetsi võita kergelt. Seepärast

oodati põnevusega Kusnets-Praksi kohtamist.

Paistis nagu, et Praks nooremate vendade — Grünbaumi, Liivamehe ja Laanega ei arvestanud. Nagu saatuse kiusatuseks, tõmbasid Praksi kavatsustele kriipsu

1930. a. maadlusmeistrid.

peale tartlane L a a n ja kalevlane G r ü n b a u m, kes üllatasid seljavõiduga Praksi.

Praks langes võistlustelt välja ja ei sattunudki Kusnetsiga esivõistlustel kokku.

Kusnets esines esimesel võistluspäeval nõrgalt ja tema maadlus ja esinemine jätsid lääge mulje ja pettumuse. Teisel võistluspäeval selle vastu paranes Kusnets iga matshiga ja murdis, nagu vanasti, oma vastaseid. Kusnets sõitis Soome tagasi kergekeskkaalu meistrina. Tartlane Laan esines ootamatult tublisti: omas omapärase julge maadlusviisi, tehes huvitavaid vastuvõtteid ja klammerdamisi. Lootustandvad mehed selles kaalus on veel L i i v a m e e s ja G r ü n b a u m, kui praegune harjutus- ja võistlusnõu neil edasi kestab.

Keskkaalus

tuli meistriks, nagu oodati, K. Kullisaar, kes on edenenud tublisti viimasel ajal ja kelle maadlusviis jätab pealtvaatajaskonnale hea mulje lahtise maadluse ja julge võtete teostamise poolest. Kullisaar maadleb isegi liiga julgelt ja riskeerivalt, milline omadus temale tihtipeale osutub saatuslikuks ja võidu röövib, nagu viimastel võistlustel Soomes ja esivõistlustel võisteldes Kukkega, kus palju ei puudunud seljakaotusest. Tublisti on edenenud Mäll. Temal on palju jõudu ja vastupidavust, kuid puudub tehnika ja paindumus. On soovitatav Mällile paindumise omamiseks tegemist teha võimlemisega ja tõstmine kolikambrisse heita. K u k k, kes vaevast aastat poolteist maadlust harrastab, on oma eeskujuliku eluviisi ja harjutusega kujunenud tubliks maadlejaks. Silmapaistvad head jõud on keskkaalus veel Valkla Sulevist T r e u f e l d painduva ja sitke kehaga ja kalevlane A l l i k s o o.

Poolraskekaalus

pani vanameister O t t o P o h l a, vaatamata haigete põlvele, oma paremus maksima vanade kogemuste varal, võites vastaseid seljavõiduga. Teiseks tuli Teearu, kel hea suurmaadleja materjal, kuid kes ei kasuta oma looduse andi ja maadlusega tegemist ei tee rohkem, kui võistlustel. Tartlane V i n k on õigustatud kolmanda koha mees.

Raskekaal

millest varemalt vaevast auhinnamehed osa võtsid, on kujunenud konkurentsirikamaks kaaluks. Sport tõi Kaltmani vana õnne peale välja, kuid mõlemad matshid lõppesid temale kaotusega. Luiga võitis isegi seljavõiduga. Meistri tiitlit jaotasi omavahel V i i k b e r g ja M ä n n i k, kusjuures Viikberg Männiku üle vaid töövõiduga pidi leppima. Kolmandale kohale pääses O. L u i g a. Trossmanile, kes esimest aastat maadlusega tegemist teeb ja kes omab kaunikehalise suurmaadleja omadused, võib ennustada rahvusvahelisse klassi kuuluva maadleja tulevikku.

New-York National jalgpalli meeskond tegi võistlusreisi Kuuba saarele, kus pidas kolm mängu: üks võit ja kaks viiki. Esimesel mängul löid külalised ise omale värava.

Tagajärjed olid: Liberia Football Club — 1:1 (1:1); Juventud Asturian — 2:1 (1:1); Centro-Gallego — 3:3 (2:1).

Üksikud matshid andsid tagajärgi.

Kärbeskaal alla 56 kg.:

Taar.

Põntson.

Väli.

Aeg — 7.10.

Taar, Sport — Grauberg, Kalev, 12.55. Taar viib Graubergi silda ja surub õlgadele. Miller, Kalev — Traks, Kalev, 1.30. Mõlemad algajad. Miller kasutas vastase võitmiseks ülerinna heidet.

Pudifer, Sport — Nappus, Sport, 11.20. Pudifer murrab vastase vastupanu täisnelsoniga.

Taar — Traks, paremusvõit.

Grauberg — Nappus, 3.57.

Miller — Pudifer, paremusvõit. Miller kindlustas enesele teise koha Pudiferi võiduga.

Taar — Miller. Taari paremus.

Pudifer — Grauberg. Pudifer kasutab puusaheidet ja teistkordse katsega viib vastase õlgadele. Aeg — 3.12.

Taar — Pudifer, Pudifer annab võidu Taarile.

TAGAJÄRJED: 1. TAAR, Sport, Tallinn. 2. Miller, Kalev, Tallinn. 3. Pudifer, Sport, Tallinn.

Sulgkaal alla 61 kg.:

Luigeleht, Kalev — Demus, Kalev, paremusvõit.

Põntson, Sport — Volt, Tartu Kalev, 4.12. Põntson viib vastase parteri ja murrab poolnelsoniga õlgadele.

Ani, Sport — Tamm, Tartu Kalev, Ani heidab eestvõõga vastase õlgadele. Aeg — 57 sek.

Kristal — Luigeleht, Luigeleht tungib julgelt peale, teostab võtte, kuid peab tunnustama Kristali paremust.

Põntson — Ani, 7.43.

Volt — Tamm, loobumisvõit.

Põntson — Kristal, 4.25. Võistlus meistri tiitlile. Oodeti põnevat võistlust, kuid Põntson heitis äkilise puusaheidetega vastase õlgadele.

Volt — Luigeleht, 0.25. Volt kasutas oma „leivanumbrit“, parteris klammerdamist algaja Luigelehe juures.

Kristal — Ani, 3.15.

Kristal — Volt. Kristal murdis vastase parteri ja proovib poolnelsoniga võitu saavutada. Volt klammerdab ja viib Kristali seljale. Vilemees lõpetab võistluse ja tunnustab võidu Voldile, millele otsusele protesteerivad mõlemad matikohtunikud, eitades seljakaotust. Võistlust jätkatakse ja peale 15 min. maadlust tunnistatakse paremusvõiduga Kristal teise auhinna vääriliseks. Volt peab kolmandaga leppima. Kohtunikkude ohver!

TAGAJÄRJED: 1. PÕNTSON, Sport, Tallinn. 2. Kristal, Sport, Tallinn. 3. Volt, Tartu Kalev.

Kergekaal alla 66 kg.:

Toots, Kalev — Liivamees, Sport. Pinev ja ülejäoline võistlus. Kohtunikud tunnistasid Puusepa paremaks. Vastupidise otsusega poleks Puusepale ülekohut tehtud.

Väli, Sport — Misler, Sport. 5.25.

Karu, Esna Kalju — Sihver, Kalev. Sihver heidab Linderiga end seljale. Osa kohtunikke kahtles Sihveri kaotuses.

Väli — Toots. Väli löi ülerinna, kuid sattus vastase alla silda. Pääses seljakaotusest matilt väljasattumisega. 3.55 min. võidab puusaheidetega.

Liivamees — Misler. Ootamatult lõpeb võistlus Liivamehe võiduga puusaheidest.

Väli — Toots. Väli löi ülerinna, kuid sattus vastase alla silda. Pääses seljakaotusest matilt väljasattumisega. 3.55 min. võidab puusaheidetega.

Liivamees — Misler. Ootamatult lõpeb võistlus Liivamehe võiduga puusaheidest.

Väli — Toots. Väli löi ülerinna, kuid sattus vastase alla silda. Pääses seljakaotusest matilt väljasattumisega. 3.55 min. võidab puusaheidetega.

Liivamees — Misler. Ootamatult lõpeb võistlus Liivamehe võiduga puusaheidest.

Puusepp — Karu, 4.15. Puusepp viib vastase parteri ja murrab hammerlockiga.

Liivamees — Jussi. Liivamees tungib peale. Jussi kasutab juhust ja lööb nuppust, kuid väljapoole matti. Kasutab kord täisnelsoni, kuid kaotab siiski 9 min. 50 sek.

Puusepp — Toots, 1.30 tagantvõõga. Misler — Karu, 3.33.

Väli — Liivamees, 4.35 puusaheidetega. Väli — Puusepp, 2.37. Väli viis vastase parteri ja võitis hammerlockiga.

TAGAJÄRJED: 1. VÄLI, Sport, Tallinn. 2. Puusepp, Kalev, Tallinn. 3. Liivamees, Sport, Tallinn.

Kergekeskkaal alla 72 kg.:

Kusnets, Sport — Grünbaum, Kalev. Kusnets tungib julgelt peale, kuid Grünbaum kasutab juhust ja heidab Kusnetsi üle puusa õlgadele. Vilemees lõpetab võistluse, tunnustades võidu Grünbaumile. Sport'i kohtunik protesteerib kaotuse vastu, kuna kolmas kohtunik jääb erapooletuks.

Vilemees millegi pärast jätkab võistlust, kuna määruste kohaselt käesoleval juhul loetakse võit Grünbaumile. Kahesaminutiline maadlus paremust ei otsusta, antakse 2 korda kaheminutilist partermaadlust. Kusnetsi 15 minutiline napp paremus.

Praks, Sport — Sepsivart, Kalev. Praks tarvitab vastase võitmiseks 47 sek.

Liivamees, Sport — Bergfeldt, Esna Kalju. Liivamees murrab sitke Bergfeldti vastu puusaheidetega. Aeg — 14.55.

Laan, Kalev — Vossberg, Tartu Kalev, 3.45. Grünbaum — Praks. Võistlus pinev ja kombinatsioonirikas. Praksil ilmne paremus. Grünbaum vabaneb hästi võtetest ja klammerdab vastase parteris, saavutades seljavõidu. Aeg — 8.32. Praks protesteerib kohtunikkude otsusele.

Kusnets — Liivamees. Kusnets murrab jõuga vastase sillast 5 min. 22 sek. jooksul.

Bergfeldt — Vossberg, 58 sek.

Laan — Praks. Teine järjekorraline üllatus Praksile! Laan näitab haruldast sitkust ja likvideerib Praksi pealetungi. Praks, nähes, et seljavõitu raske saavutada, katsub end paremusvõiduga kindlustada. Seks püüab vastast parteri murda, kuid kavatsus ebaõnnestub. Laan surub vastuvõttega Praksi õlgadele.

Kusnets — Bergfeldt, 3.20.

Kusnets — Laan. Kusnetsil ilmne ülekaal. Viib vastase parteri ja surub õlgadele. Aeg — 1.45.

Laan — Liivamees, 9.05. Pinev ülejäoline maadlus. Laan võidab puusaheidetega.

Liivamees — Grünbaum. Paremusvõit.

TAGAJÄRJED: 1. KUSNETS, Sport, Tallinn. 2. Laan, Tartu Kalev. 3. Liivamees, Sport, Tallinn.

Keskkaal alla 79 kg.:

Treufeldt, Valkla Sulev — Poroson, Sport, paremusvõit. Kukuk, Sport — Heinmann, Kohtla-Järve Võimula, 0.36.

Kullisaar — Mäll. Viimase hea seisaku ja kõva vastupanu juures ei saavuta Kullisaar seljavõitu. Viib vastase parteri, kuid ei suuda kinni pidada. Paremusvõit.

Alliksoo — Poroson. Ühejäoline võistlus. Alliksoo väike paremus. Kohtunikud üksmeelselt tunnistavad paremusvõidu Alliksoole.

Mäll — Treufeldt. Võidab Mäll ülerinnaheidetega. Aeg — 1.47.

Kullisaar — Kukuk. Parim matsh võistlustel. Kullisaar tungib peale ja heidab julgelt Kukuk kaitseb hästi ja lööb Kullisaare pealetungi tagasi. Kullisaar lööb käeheidet üle õla, kuid satub silda ja pääseb napilt seljakaotusest. 11. minutil võidab Kullisaar souplõõgiga.

Alliksoo — Treufeldt. Paremusvõit. Mäll — Kukuk. Kukuk loobus käevigastuse tõttu. Kullisaar — Alliksoo, 0.16. Võistluste kõige lähem matsh.

TAGAJÄRJED: 1. KULLISAAR, Kalev, Tall. 2. Mäll, Kalev, Tallinn. 3. Alliksoo, Kalev, Tallinn.

Kusnets.

Kullisaar.

Kilde maadlusmatilt.

Esivõistluse mõlemal päeval oli publikut kaunis rohkesti. Vaikiva kannatuse ja suurema kaasaelamiseta jälgiti atleetide esinemisi, harva sai mõni paar tagasihoidliku käteplagina osaliseks.

Hoopis elavamaks muutus meeleolu, kui algas kauaoodatud tants, mis ajaks olid „Sõdurite Kodu” avarad ruumid ootamatult järsku rahvast täiskülutud, eriti õrnatat sügu. Sõdurid ja maadlejad olid õhtu otsitamaid kavaleere...

Õhtused maadlused läksid rohkete osavõtjate tõttu ilma vaheajata paar paari järele.

Paistab, et kümne aasta eest maadlus meil võteterikkam oli, mis tegi ta huvitavamaks. Olid riskerimised, millega ennast hädahohtlikku seisukorda asetati. Nüüdsed esinemised jätsid tükati puise ja igava mulje.

Mainimisväärsel lohutuse pealtvaatajaskonnale valmistas maadlusi korraldava seltsi v. s. „Sport'i” esindaja Saulman'i Ott „conferancier” näol. Paaride esitamisel andis Saulman areenilt tutvustamise mõttes asjakohase informatsiooni, mis meil oma kohta algupärane ja tervitatav nähe.

Ei puudunud ka huumor, üksikud laused osutusid sel alal päris pärliteks. Nii oli raskekaallane Trosmann (v. s. „Sport”) „täitsa maamees, kelle kehavormid tõesti Jumalast antud ning, mis kõige tähtsam — pole seni veel ühtki spordiabinõu kätte saanud peale saha (!)”. Valkla „Sulev'i” esindaja tutvustamisel tuli tahtmatu õigeks võtta, et mees seltsi esimees ja ainuke lüge, kes maadlust harrastab, kuid käib kilomeetrite tagant harjutamas... (Kuid kellega siis?)

Maadlusmati asupaik „Sõdurite Kodu” näitelaval on juhtunud looduslikult nägusa segametsa rüppe. Et meie maadlejate kehad ümbermöödult olid kaugelt ületanud dekoratsioonil kujutatud paarisaja aastaseid puutü-

vesid, siis ei teinud see poistele midagi viga, kui ühtteist vastu kände pilluti nii, et metsa aina värises. Kohtunikud laud ja sekretariaat pääsis imekombel paaril korral küljpealsete kulsside kokkuvarisemise eest, mis kinnitab veel kord, et töö maadlusmatil kihas.

Kohtunikudel tuli pahatihti seista raskete peamurdmiste ees ja seda just seljavõitude otsustamisel. Pealtnäha paistab see ju võrratu lihtne olevat, kui aga osatakse õigel ajal panna tähele... Paraku oli asi aga ümberpöördukt. Kusnets lendas Grünbaumi võttest 4-dal minutil ilusti õlgadele; peakohtunik andis vile ning Kusnetsi nägu venis imestusest pikaks — Grünbaum jõudis juba võidetule kätt suruda. Paarist eitavast hüüust publiku poolt jatkus aga, et vilemeest ja kohtunikke kõhklema lüüa: keegi polnud midagi näinud ega kuulnud, vile oli aga antud... olukord oli aga nõutu. Asja lahendasid ot-

sustavalt Kursmann ja Villemson, andes korralduse maadluse jätkamiseks...

Lõbusat tuju tekitas rassimine Männik-Kaltmanni vahel. Hoogu sattudes tuisati paaril korral õige laiaulatustlikult. Sekretariaadi büroo paisati segi ja kohtunikud olid sunnitud oma istekohti evakueerima. Suuremaks sõpruse väljenduseks vastaste vahel kujunes ninanuuskamine ühisesse käterätikusse, mis peale tarvitamist jälle põrandale heideti...

Kohal oli ja töötas agaralt KSV filmioperator ja foto Hirvonen, tekitades otsustavatel momentidel magneesiumi plahvatusega maadlejates nõrgestavaid ehmunisi. — Tuleb tõsiselt kahjatseda, et herra Hirvosel vastava sisseade puudumisel ei õnnestunud produtserida helifilmi. Võimalus selleks ju oli. Nüüd said õnneks või õnnetuseks Rähk-Kallase võistlusheliseid vaid esimeses reas istujad tajuda.

Ado Anderkopp Jalgpalli liidu esimeheks.

Pühapäeval peeti liidu esindajate koosolekut.

Pühapäeval peeti korralist jalgpalliliidu esindajatekogu koosolekut. Esitatud oli 26 organisatsioonile üle 40 esindajaga. Koosoleku avab liidu esimees A. Mänd, tervitades asemikke ja soovides koosolekule head kordaminekut.

Koosoleku juhatajaks valitakse V. Prii, abiks J. Lepp, sekretäriks A. Adorf.

Päevakord võetakse muudatuseta vastu. Pikemaiaid vaielusi tekitab möödunud aasta rahaline aruanne. Esindajad leiavad, et liidul tuleks kulude tegemisel kokkuhoiu printsiibid maksma panna, sest muidu võib liidu võlakoores suurened, mis tulevikus raskendab tugevasti liidu korralikku tegevust. Lõpuks võetakse aruanne esitatud kujul vastu.

Määruste muutmiseks volitatakse juhatus

valida 5-liikmelist komisjoni, kes määruste kavad läbivaataks ja neid vastavalt meie oludele korraldaks.

Teised päevakorra punktid ei tekita pikemaiaid vaielusi. Enne valimiste minekut kuulutab koosoleku juhataja 15-minutilise vaheaja.

Kuluaarides lepivad esindajad moodustatava juhatuses isiklikus koosseisus kokku. Uus põhikiri annab igale seltsile ainult ühe hääle, mis võimaldab otstarbekohasemalt juhtida meie liidu liikumist ja annab kergendusi provintsi seltsidele, sest nüüdsest peale saadavad nemad kolme esindaja asemel ainult ühe.

Esimehe valimist põhikirja kohaselt toimetatakse eraldi. Kandidaatideks seatakse üles A. Anderkopp, A. Mänd, A. Mändvere. Kaks viimast võtavad oma kandidatuuri maha. Liidu esimeheks valitakse Ado Anderkopp 18 häälega. Juhatusse valitakse: H. Visman (Kalev), H. Rutopõld (Sport), E. Reisberg (Sport), E. Bern (TJK), A. Adorf (Tapa malevkond), Flor (Eestika), arstiks dr. Jünman (TJK).

Esindajateks keskliitu valitakse: A. Miller (Sport), A. Mändvere (Kalev), E. Bern (TJK), H. Rutopõld (Sport), A. Adorf (Tapa malevkond).

Revisjoni komisjoni: A. Mändvere (Kalev), Lepik (Sport), Peterson (Pärnu Jalgpalli Klubi). Koosolek kestis 5 tundi.

1930. a. maadlusmeistrid.

Poolraskekaal alla 87 kg.:

Pohla.

Rähk, Kalev — Kallas, Sport. Kallas elab alaliselt Soomes, teenib Eestis kaitsevääs aega. Omab kena maadlusviisi, kuid poolraskekaalus kerge. Võidab Rähk. Aeg — 9.48.

Pohla, Sport — Palm, Kalev, 11.58. Palm langes Pohla täisnelsoni ohvriks.

Tearu, Sport — Reipas, Kalev, 1.21 puusaheittega.

Vini, Tartu Kalev — Rähk. Tasavägine võistlus. Ka partermaadlus ei anna paremust. Matsh, mille otsustamine kohtunikudele raskust valmistab.

Palm — Kallas. Palm heidab Kallase üle rinna väljaspole matti. Teistkordselt viib vastase silda, kes omakorda vastuvõttega Palmi kriitilisesse seisukorda asetab. Võidab Palm. Aeg — 5.15.

Pohla — Reipas, 3.19, üle-

rinnavõttega.

Pohla — Vink. Kaheksaminutilise võistluse ei anna paremust. Partermaadluses võidab Pohla ristvõega.

Tearu — Rähk. Paremusvõit.

Tearu — Vink. Paremusvõit. Igav pusimine.

Rähk — Palm. Paremusvõit.

Pohla — Tearu, paremusvõit. Pohla vigastab võistlustel põlve, kuid sellele vaatamata jätkab võistlust ja saavutab paremuse Tearu üle.

TAGAJÄRJED: 1. POHLA, Sport, Tallinn.

2. Tearu, Sport, Tallinn.

3. Vink, Kalev, Tartu.

Raskekaal üle 87 kg.:

Männik.

Viikberg, Kalev — Kõllo, Sport, 1.35 hammerlockiga.

Männik, Kalev — Kaltman, Sport. Kaltman elab maal ja tuli võistlustele harjutamatult.

Temal on vanakooliline maadlus: hoiab vastase kätest kinni ja kriitilisel silmapilgul tarvitab jalgade väledust. Maadlusmati pind on temale väike ja võtted lõpevad kohtunikudelaual. Männik 15 min. paremusvõit.

Luiga — Trossmann. Trossmannil jõudu kui karul, oskust vähe. Luiga viib Trossmanni parteri ja heidab ristvõega. Aeg — 7.20.

Männik — Kõllo, 5.14.

Viikberg — Trossmann. Esimene võistluspölaeg ei annud tagajärge. Partermaadluses võidab Viikberg. Aeg — 9.27.

Luiga — Kaltman. Igav pusimine ja võtetevaene maadlus. Luiga paremus.

Viikberg — Männik, paremusvõit. Viikberg tungib südilt peale, et endale kindlustada meistri tiitlit. Männik paneb visalt vastu. Esimene poolaeg ei anna tagajärge. Partermaadluses napp Viikbergi paremus.

Viikberg — Luiga. Napp Viikbergi paremus.

Männik — Luiga, paremusvõit.

TAGAJÄRJED: 1. MÄNNIK, Kalev.

2. Viikberg, Kalev.

3. Luiga, Kalev.

Üldpunktidega tuli esimesele kohale v. s. Sport — 22 punktiga, Kalev, Tallinn — 16 punktiga, Tartu Kalev — 4 punktiga.

Võistluste lõpul esines keh. sihtk. valitsuse inspektor E. Idla päevakohase kõnega, mis kiidu-avaldustega rahva ja võistlejate poolt vastu võeti.

MITT JOOKSEB ALLA REKORDI 500 MTR.

Viljandis politseis teeniv kiirusutaja A. Mitt on viimasel ajal tublisti kiirusutamist harjutanud ning ta on 500 mtr. korduvalt jooksnud alla Eesti rekordi, mis on 45,9 sek. Nii on rekordi parandamist võistlustel oodata.

— Berliini kehakasvatuse ülikoolis on käesoleva semestri üliõpilaste arv 315, nendest 190 mees- ja 125 naisüliõpilast. Üliõpilaste üldarvust on 9,5% ehk 30 üliõpilast väljamaalased, nimelt: eestlasi 7 (neist baltlasi 4), 4 tshehhi, 4 rumeenlast, 4 bulgaarlast, 2 lõuna-slaavlast, 1 ameeriklane, 1 inglase, 1 hollandlane, 1 shveitslane, 1 austerlane, 1 albaanlane, 1 indulane, 1 lätlane ja 1 türklane.

Meil puuduvad praegu võimalused nii tali- kui suvispordi harrastamiseks. Prantsusmaal aga peeti L'Auto korraldusel naiste murdmaajooksu, mille võitis Adela Trente (vasakul).

Kuidas Kavsekist sai Vodisek.

Uued Euroopa võistlused iluuisutamises.

Tshehho-Slovakkia talispordiliidu poolt Strbske Plesos korraldatud Euroopa meistri-võistlustel iluuisutamises ettetulnud vahekohtuniku võltsimisega on rahvusvaheline uisusõiduliit peetud võistluste tulemused tühistanud ning uued võistlused korraldamisele määranud Berliini jääpa- lees märtsi keskpäevadel. Vahepeal on uuritud, kuidas oli võimalik, et Strbske Plesos kohtunik Kavseki asemel esines Vodisek, kes protokollidele alla kirjutas Kavsekina. Tshehho-Slovakkia liidu esi- mehe järeleparimisele on Lõuna-Slaavia liit vastanud, et tema on kirjaga 6. ja- nuarist teatanud Vodiseki määramisest vahekohtunikuks. Vastav kiri on kaasa antud ka 8. jaanuaril Vodisekiga, kes Lai- bachist sõitis võistlustele.

Sellele seletusele lisab juure Tshehho-Slovakkia liidu esimees kapten Fürst, et tema tõesti on saanud ühe kirja Vodiseki määramise kohta. Selle peale on ta otse-

kohe telegraafi teel Lõuna-Slaaviale tea- tanud, et Vodisek ei saa rahvusvahelistel võistlustel kohtunikuna toimida, kuna ta selleks pole tunnustatud rahvusvahelise liidu poolt. Oli ette pannud leida isikut kolme nimetatud isikute hulgast. Nende nimede hulgas oli ka Kavsek. Strbske Plesos esitaski end Kavsek kõigile tegelastele. Teist kirja ei ole kapten Fürst üldse saanud.

Uurimist on korraldatud ka teises suu- nas ning selgitatud, kas tundsid teised isikud esitletud Kavsekis Vodiseki või mitte. Tshehho-Slovakkia liidu tegelased ja võistluste korraldajad on ausõna juures seletusi annud, et nemad ainult Kavseki tunnevad esitletud isikus, mitte aga Vodi- seki.

Vastavalt on samasugune järelepäri- mine saadetud ka võistluste teistele rah- vusvahelistele kohtunikukudele. Neilt puu- duvad veel vastused.

32 mängu, 31 võitu 286:16 väravaga.

Kanadalased kodumaale sõitnud.

Peale ilmameistriks tulemist sõitis Kanada rahvusmeeskond Berliinist Inglismaale, kus veel paar mängu pidas ning siis Southampto- nis laevale asus, et kodumaale sõita. Viima- ne mäng oli Lõuna-Inglise suvituskohas Ho- ve'is, kus vastast võideti 11:1.

Euroopa ringreisul on Toronto meeskond mänginud 32 mängu, millest võitsid 31 ja kaotasid ainult ühe 0:1. Väravate vahekord on 286:16 nende kasuks. Euroopas olid nad 58 päeva. 57 öö jooksul, mis nad siin mööda

saatsid, magasid nad kaugelt üle tosinna öö raudtee vagunis. Mängust olid nad vabad ai- nult 26 päeva ja seda osalt selle tõttu, et Cha- monix's soojad ilmad võistluste pidamist tak- istasid. Arvestades nende raskustega, mis külalistel võita olid Euroopas, tuleb Kanada meeste saavutust kõrgeks pidada. Pealegi on jäähokei raske ja väsitav mäng.

Viimaste aastate jooksul on ka euroopla- sed selles mängus tublisti edasi jõudnud. Nii kaotasid rootslased 1924. aastal Kanada mees-

Euroopa jooksjate kaotused Ameerikas.

New-Yorgis peetud kergejõustiku võist- lustel on ühe miili jooksus võitnud amee- riklane Conger. Aeg oli 4:16. Jooksus 1000 yardi peale pidi ta 10 meetriga alistuma shveitslasele Paul Martinile, kes maa kat- tis 2:15,4. Poole miili jooksus võitis aga Fr. Veidt ajaga 1:57,6, kusjuures Paul Martin teiseks jäi. 2 miili jooksus võitis Regers — 9:28,2 ning lõi sellega poolakas Petkieviczit, kes tuli teiseks.

— Naiste olümpia mängud on määra- tud pidamisele Praegas. Kuid seni pole seal korraldustöödega algust tehtud ning sellepärast on teistel riikidel kahtlus tek- kinud selles, kas tshehhid üldse mängu suudavad korraldada.

— Otto Peltzer võistleb ikka veel Austraalias. Seal on ta jooksnud 440 ja 880 yardi aegadega 47,8 ja 1:56,4.

— Kõrgust 192 sm. on hüpanud saks- lane Schröder Hamburis peetud sisevõist- lustel.

— Ühtlane kava kõigile maavõistlus- tele. Üksikute riikide vahel peetakse ala- tasa kergejõustiku maavõistlusi, kus aga kavad väga mitmekesised ja lahkumine- vad on. See ei võimalda riikide võrdle- list ja loob teisi raskusi. Nüüd on Prant- suse kergejõustiku liit otsustanud Berlii- nis pidamisele tuleval olümpia kongressil ettepaneku teha maavõistluste kavade ühtlustamiseks. Selle poolt on ka Saksa ja Ungari.

Prantsuse ettepaneku kohaselt kuuluk- sid maavõistluste kavasse järgmised alad: 100, 200, 400, 800, 1500 ja 5000 mt. jook- sud, 110 ja 400 mt. tõkked, Rootsi teate- jooks (400—300—200—100; kõrgus, kau- gus, teivas; kuul, ketas, oda. Iga rahvus peab esinema üksikul alal 2 võistlejaga. Punktide arvestamisel annaks 1. koht — 5, järgmised — 3, 2 ja 1 punkti. Teate- jooksu võitja saab — 3, kaotaja — 1 p.

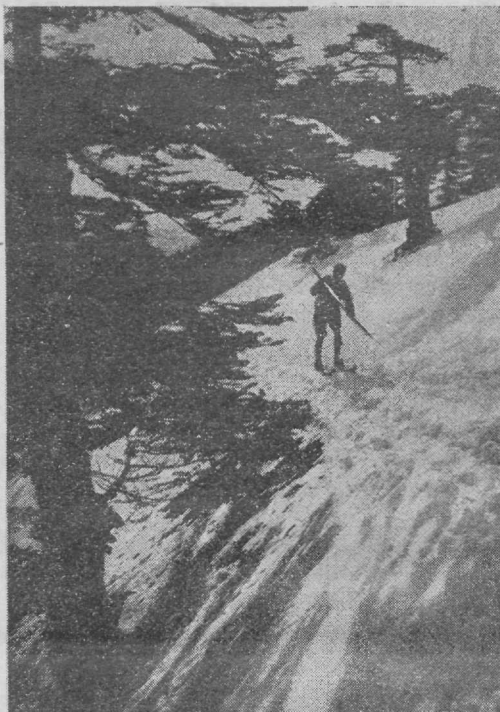

Hindulane Chhachhi võitis Cambridge ülikooli võistlustel 100 yardi.

konnale 22:0, kuna 1928. a. mängu tagajärg oli ainult 11:0.

— Jaapanlased suutsid Viinis V. E. V. vastu mängida 3:7, kuid Londonis peetud mäng Cambridge ülikooli vastu andis al- les peale mänguaja pikendamist 5:4 ing- laste kasuks.

Meistrivõistlusi suusatamises.

Kuna meil praegu igasugused võimalused suusatamiseks puuduvad, on Euroopa riikides enamalt juba meistrivõistlused peetud. Isegi Alshiires on lund, mispärast seal ka suusatajaid kohata võib.

— Soome meistrivõistlusi suusatamises peeti Kuopios rohkearvulise osavõtjaskonna vahel. Esimestena võistlesid naised 5 km. peale ning seal tuli meistriks Lempi Asikainen ajaga 27:26. Järgnesid — Aino Rautiainen — 27:36 ja Henni Närhi — 27:37.

10 km. võitluses meestele tuli võitjaks Martti Lappalainen ajaga 35:56. Järgnesid: Salomon Lempinen — 36:20, Tauno Lappalainen — 36:40.

50 km. tuli meistriks Veli Sarinen ajaga 3:32:22. Järgnevad Adiel Paananen 3:34:10,5; Tauno Lappalainen — 3:39:33 ja Martti Lappalainen — 3:40:45.

— Austria meistrivõistlusi suusatamises peeti Kitzhüvelis. 17 km. jooksus startisid 52 meest. Ajad olid: Hagen — 1:05:15. Steiner — 1:08:15. Lantschner — 1:09:09. Bosio — 1:09:22.

— Ungari meistrivõistlused suusatamises võitis tuntud odaheitja Szepes. Juba läinud aastal tuli ta meistriks. Teiseks tuli ta vend Julius. Mõlemad vennad saadetakse Norra Ungari värve kaitsma Euroopa meistrivõistlustel.

— Shveitsi meistrivõistlusi suusatamises peeti Engelbergis. Meistriks tuli Valter Bussmann vaatamata sellele, et ta hüpejooksus esimeste 15 hulka ei pääsenud. Tagajärjed 18 km. jooksus olid: Bussmann — 1:26:02. Herin — Itaalia — 1:27:50. Rubi — 1:28:17. Hüpejooks: Kaufmann — 230,9 punkti; Badrutt — 218,5 p. Rubi — 216,5 p. Meistriks tunnustati Bussmann 432,3 punktiga.

— Saksa meistrivõistlusi peeti Obersdorfis. Lumi oli äärmiselt raske. Võistles 19 meest, kellest 14 jooksu 50 kilomeetri peale lõpetasid. Tagajärjed olid:

Gustav Müller — 5 tundi 26 min. 38 sek.

Otto Vahl — 5:32:41.

Motyka — 5:37:31.

Helmuth Schuster — 5:52:27.

Võitjaks tulnud Müller kaotas selle võistlusega 7 naela keharaskusest.

18 km. tagajärjed olid: Otto Vahl — 1 tund 39:03, Motyka — 1:40:33, Krebs — 1:40:50, Szostak — 1:41:25, Ermel — 1:42:26, Borio — 1:42:52.

Edasi peeti võistlusi vanahärradele mitmes klassis ja sõjaväe võistlusi.

Hüpeid arvesse võttes võitis Recknagel.

— Poola meistrivõistlusi suusatamises peeti Zakopanes. Lumeolud ei olnud head, kuna ilm oli sula. Võistlused olid rahvusvahelised, kuna väljaspoolt Poolat võttis osa lätlane Bukas. 50 km. suusatamise tagajärjed olid: Motyka — 4 tundi 41 min. 28 sek. Teine Kava — 4:57:19,5. Kolmandaks Vladislav Czech — 5:10:46. Väljaspool võistlust jooksis Polankovy ajaga 5:05:00.

Silmapaistev tennismeister Lilly d'Alvarez võitis St. Moritzis osa külaliste suusavõistlustest ja tuli ülekaalukalt esimesele kohale.

Rootsi parim suusataja Utterström kaitseb
Oslos rahvusvärve.

Sport Kauges Idas.

Sakslaste pikeim võistlusretk Jta.

Muljeid Vene ja Jaapani spordi ja kehakultuuri liikumisest.

Jaauari lõpul pidas tuntud Saksa spordiliikumise juht dr. Carl Die m loengu Berliinis, milles ta pikemat sakslaste võistlusretke läbi Venemaa Jaapanisse kirjeldas.

Vie nädalaga, millest osa ainult reisuks ära kulus, on raske midagi põhjalikult näha, seda raskem aga kindlat ja otsustavat arvestust neist oludest anda, mis tundmatuis tingimustes ja Lääne-Euroopa kultuurist suuresti erinevas ümbruses on aastakümnete jooksul arenenud. Nimetatud reis Jaapanisse sündis suure ajalehe kutsel. Algul oli kavatsatud suuremat maavõistlust laiemal alusel korraldada, kuhu oleks kuulunud: kergejõustik, sõudmine, ujumine, tennis ja olümpia viievõistlus. Kahjuks kerkisid sellele ettevõttele suured raskused esile, mis pärast esialgsest mõttest loobuti ja lõpuks ainult kergejõustiku maavõistluses kokku lepidi. Maavõistlus peeti Tokios, kus sakslased vaid näpilt 79,5 punktiga 71,5 vastu võitjaks tulid, kusjuures võitude vahetõttu 9:6 vastu Saksa eduks oli. Nimetatud reis, umbes 10.000 kilomeetrit, on ühtlasi pikeim võistlusretk, mida senini ükski Saksa meeskond pole teinud.

Venest läbi sõites oli võimalus Moskvas peatuda ning isiklikult sealsete oludega tutvuneda. Venelased olid üle ootuste vastutulelikud. Kehakasvatust liikumist juhivad Venes n. n. „Kehakultuuri kõrgem nõukogu”. Tema asutatud on Moskvas üks kehalise kasvatus ülikool, ta hoolitseb süstemaatiliselt spordi- ja mänguplatside asutamise ja ehitamise eest, organiseerib üle maa tihedat seltside ja ühingute võrku, ettevalmistades neile ühtlasi suurt õpetajate kaadrit. Kehalise kasva-

tuse ülikoolis, mis ühes vanas aga ajakohaselt ümberehitatud lossis Moskva läheduses asub, õpivad silmapilgul 400 õpilast 40 õpetaja juhatusel.

Keskmine päevatöö koosneb neljast praktilisest ja kolmest teoreetilisest tunnist. Praktilises töös paistab silma eriti sõjaväeline tüpsus ja kord, milliseiga kõik harjutused läbi viiakse. Üldjoontes on kool suuresti sarnane Saksa kehakasvatuse ülikooliga. Õpilased elavad ühiselumajas, kus ka õpetajad perekondadega aset on leidnud. Koolil on kasutada arvukad mängu- ja spordiväljad, võimlemis-saalid. Moskval on üldse 4 eeskujulikku spordivälja. Suurim neist, umbes 18 hektaari, kuulub suurimale „proletaarlaste s. s. „Dynamo’le”, kellel umbes 8.000 liiget olevat. Võimlemis- ja spordiõpetajate ettevalmistus sünnib üldse neljas vastavas õppeasutuses; viies samasuguse sihi ja ülesandega olevat asutamisel. Osavõtt igalpool olevat väga elav, platsid alati harjutajaid täis. Üldiselt olevat Venemaal 4.800 spordiorganisatsiooni 6½-miljonilise liikmete arvuga (!).

Jaapanis on vanast ajast tuntud enesekaitse jiu-jitsu, maadlemine ja vehklemine keppidega. 1912. a. olid jaapanlased Stokholmis ärapeetud Olümpia mängudel lihtsateks pealtvaatajateks. Juba 1913. a. peetakse esimesi „kauge ida Olümpia mängu” ja sealt edasi levivad imekiiresti peaaegu kõik modern spordiharud, väljaarvatud vaid jalgpall. Ja viimastel Olümpia mängudel koheldakse jaapanlasi kui väärilisi vastaseid. Spordi kandvatemateks tugevaks ja edurikkamateks levitajateks on Jaapani ülikoolid,

arvult 18 (!). Spordimärgi sisseviimiseiga poistele ja tütarlastele mitmes eriklassis, haridusministeeriumi poolt ellu kutsutud ja toetatud koolide spordiseltsid, laialatulsed noorte võistlused loovad tüseda aluse ja töötava tuleviku Jaapani spordile. 1924. a. asutati instituut, mille ülesandeks uurida kehalise kasvatus kõige mitmesugusemaid vorme ja kujusid. Üldiselt pole aga seltsid arenenud, väljaarvatud N. M. K. Ü-hingud ja ülikoolide liit.

Berliin, jaan. 1930.

R. Ütt.

hilja õhtuni kestis. Üldiselt jäi niisugune mulje, et nagu oleks tehtud pisike jalutuskaik, aga mitte väsitav rännak.

Peale selle oli

igal laupäeval murdmaa.

Murdmaa pikkus umbes 2—3,5 klm. Jooksti nimelt

saunast Tähtvere parki,

seal ring ehk kaks ja siis sauna tagasi, et ennast anda leili mõnusele. Pealtvaatajad imestasid, et kust need hullud küll on tulnud; pärast harjuti aga sellega kui hariliku ja igapäise nähtusega. Liigub selle asja kohta ju isegi

üks anekdoot.

Nimelt, kord kui instituutlased oma hallides treeningülikondades, mis natukene sarnanevad vangide rütle, läbi linna sammusid, juhtusid vastu tulema mõningad naistudengid, kes muidugi instituutlasi nende halli rüü pärast vangideks pidasid ja selle üle väga hirmul olid, et vangid päise päeva ajal vabaduses viibivad. Ka teistele oma juhtumust rääkides seletati aga neile nende eksiarvamine instituutlaste kohta. Paari päeva pärast aga jälle uuilsal nähes halli ülikondadega mehi, tahtsid nemad muidugi olla targemad teistest ja ruttu seletama teistele: „Vaat, kus kehakasvatuse instituudi õpilased lähevad!” Kuid kahjuks eksisid nad veel kord, sest tõesti seekord olid vangid. Nii võib vahest sisse kukkuda. Üldiselt on nii mõnigi nali veel sündinud ülikondade arvel.

Siiski puudutab meid praegu üks valus küsimus.

Taevataat ei anna lund.

Erilist peavalu teeb aga lume puudus meie õpilastele Eesti meistritele. Ei saa suuska jalga. Propageerida tuleb vist ainult ratasuiske, mis seisavad vanajumala kaitse all.

Semestri lõpul oli õpilaste mõõtmine. Võib konstateerida, et töö instituudis on annud häid tulemusi, mida näitab see, et igal õpilasel on

suurenenud rinnakõrv ja kopsu maht ja on läinud laiemaks õlad.

On lõpuks ometi instituutlastel oma võimla. Oodati teda küll kui mingisugust Messiat, aga ometi ta tuli viimaks. Ja tõesti maksis ära oodata. Sest võimla on igatpidi ajakohane, parim ja suurim Eestis. Esiteks on olemas juba kaks saali, esimene isegi nii suurte mõõtudega, et seal vabalt võib tennist mängida. teine väiksem on vehklemise ja tõstmise jaoks. Peale selle veel igasugused toad teiste spordiharude jaoks. On veel olemas sealsamas ka oma raamatukogu. Peale selle tushi ruumid, mis igatpidi ajakohased ja iga õpilasele oma tush on määratud.

Igatahes on nüüd kindel, et töö kahekordse energiaga jätkub. Võimla saab ka vist kasutada antud teistele üliõpilastele, nimelt ülikooli valitsus tahab teha sunduslikuks kehalist kasvatus ülikoolis.

—g.—

— 875 väravat löönud. Itaalias on Genova 93 leppe sõlminud argentiinlase Luigi Indaccoga, et viimane Ameerikast üle tuleks Genuasse mängima. Mees mängis seni Rossarino Fe F. C. all, on oma seltsi kasuks löönud 875 väravat ja 26 korda kaitsnud rahvusvärve. Varemalt on Argentiinast lahkunud Orsi, kes praegu mängib Torino Juventus.

Kuningliku pulmapäeva puhul on Itaalia jalgpalliliit kõik diskvalifitseeritud jalgpallimängijad amnesteerinud.

Kehalise Kasvatuse Instituudi tööst.

Ei oleks huvituseta jälgida mõnda kehalise kasvatus instituudi mõeldud semestri tööst. Kõigepealt tuleb märkida õpilaste püsivust ja huvi asja vastu. Puudumisi tuleb vähe ette, sellepeale vaatamata, et tunnid on väga laialipillatud just kohtade suhtes.

Eelmisel semestril töö iseenesest viidi kõvemale alusele. Nädalas oli meestel 14—16 tundi praktilisi ja umbes samapalju tunde ka teoreetilisi.

Praktiliste aladena käsitati:

Võimlemine (üldine, riistadel, parter, siht, rütmika jne.).

Poks.

Maadlemine.

Tõstmine.

Jiu-jitsu.

Vehklemine (florete).

Mängud (võrk-, korv-, pesapall jne.).

Murdmaa.

Tuleks märkida, et võimlemisetunde hakati süstemaatilisemalt korraldama, just sellel kujul, kuidas anda neid edasi, olles ise pedagoog.

Tehti algust algkooli võimlemistundidega.

Süstemaatiliselt võeti töö läbi vastavate klasside ja vanuse kohaselt. Muidugi arvestades laste füsioloogiliste omadustega. See läbiseeditud töö viidi üle üksiku isiku peale, nimelt tuli õpilast enestel juhataste ja näpunäidete järele tund seada kokku, muidugi kujutades instituutlasi algkooli õpilastena. Sealjuures pidi seletama õpilaste-õpetaja

iga liigutuse kasu ja kahju,

milleks üldse liigutus tehakse ja mil viisil teda kõige otstarbekohasemalt viia läbi. Muidugi pidi ta sealjuures ikkagi tunni skeemi meeles pidama, et kõik keha läbitõotavaid liike siduda üksteisega (nagu kiirus, jõud, painduvus, liikuvus, koordinatsioon jne.).

Üheks huvitavamaks ja lõbusamaks võimlemiseharuks kujunes partervõimlemine

oma mitmekesisuse poolest. Suurt huvi näidati sealjuures

saltodele.

Ei olnud õpilast, kes ei sooritanud saltot, seda tehes edaspäi ja tagurpidi. Loeti isekeskis osavuse mõõdupuuna just seda, kes oskas paremini ja puhtamini sooritada saltosid.

Isegi instituudi karikatuuride raamatus oli pilt, mis pidi kujutama tundi, ja selle skeemi, millena figureeris ainult salto.

Erilise huviosaliseks said veel vehklemise tunnid.

Samuti on ka poks ja maadlus alad, millede ümber huviga askeldatakse.

Poksi eriti moodustab Lukk, selle raskekaallase vend, kes soomlastele peavalu tegi. Mis puutub mängudesse, siis tuleb nimetada, et nii võrk- kui ka korvpallis võrdlemisi head meeskonnad välja panna on. On ka esinud teiste meeskondade vastu ja mitte halva eduga. Uue võimla kasutamisel võimaldab see veelgi tõsta mängijate klassi. Suure huvi osaliseks on saanud ka pesapall.

Tuleks veel nimetada instituudi õpilaste osavõttu üliõpilaskonna kergejõustiku võistlustest. Instituudi õpilased tõid võitadena rida auhindu koju.

Sügisel korraldati veel rünnak: Tartu-Saadjärve-Kukulinna-Tartu.

Tee pikkus võis umbes 60 klm. ümber olla.

Matk oli ühine naistega.

Tuleb vist küll teha kompliment naistele, kes samuti meestega kiirmarsil kaasa sammusid ja sugugi ei tahtnud meestest taha jääda, sellele vaatamata, et võrdlemisi kõva „press” peal oli.

Matk ise sündis kahe päeva jooksul. Puhkeajal ei mõelnudki keegi puhkusele; selle asemel lasti lahti laul ja korraldati kaardimänge, mis

Startimiskeeld politseis.

Politseis teenivad sportlased võivad nüüdsest peale esineda avalikkudel võistlustel vaid politsei spordiorganisatsiooni värvides.

Tallinna Politsei Spordiringi aastapeakoosolekul 11. veebr. võeti vastu otsus, mille põhjal kõik politseisportlased edustagu ainult üht organisatsiooni — Tallinna Politsei Spordiringi. Need, kes avalikkudel võistlustel eraseltside liigetena viimaste värvides startinud, on kohustatud enast registreerima ümber, sest senini valitsev olukord olla äärmiselt ebanormaalne (!).

Põhimotiividena on toodud ette: politsei hea nime tõstmine üldises spordiliikumises, sportliku siduvuse saavutamine ning, mis kõige tähtsam — üldise tervenemise spordiliikumises eraseltsides, kus nüüd „tuusade“ üleminekul politsei organisatsioonesse eraseltsid suuremat rõhku noorte kasvatamisele pühendama on kohustatud, et üksikuid alasid väljasuuremises eest hoida.

Osaliselt on need põhimõtted õiged, nagu sportlike sidemetega süvendamine ametkonnas ühtlase esinemise kaudu, millega ka hea nime omamine garanteeritud tohiks olla, eriti siis kui sportlane oma sportliku arenemise alguse ja õpetuse saanud politseist.

Ettevaatamatu ja järelemõtlematu on aga sarnasel kujul laiendada seda otsust vanameistrite peale, kelle sportlik minevik, mõnel isegi aastakümneid, on lahutamatu ühenduses eraseltsidega. Nüüd otsusega lõhutakse rahvuslikul alusel tekkinud sportliku tervikut üksikute tugede väljakiskumisega ja sel põhjusel, et ühel või teisel suursportlasele on see õnnetus teenida politseis.

Kui vaatame tagasi politseispordi tekkimise

algpäevadesse, mis mõne aasta eest aset leidnud, siis peab avameelselt konstateerima, et politseispordi rajajad ja esimesed silmapaistvamad tegutsesid kuni tänapäevani on olnud eraseltsidest võrsunud tegevspordlased.

Politsei hea nime, rea võite välisriigi politseiga, tähelepanuväärsed rekordid, on toonud erandita eraseltsides startinud politseiametnikud, esitades vajalikul korral kutsealalistel võistlustel väärikalt oma ametkonda. Mis on siin katki? Millega on see olukord olnud senini ebanormaalne?

On kerge võtta üle ettevalmistatud, lihvituid ja kogenuid suursportlasi oma kilda, hea on renomeerida oma organisatsiooni või asutust nende saavutiste arvel, kui nende sportimisvõimused on saanud kutse alal ametasutuse monopoli. Kuid kannatab selle all sportlik vaba tahe, mille hävimisega kaob algatusvõime, mis seisab kõrgemal igasugusest kroonulikust repressioonist.

Sooviksime näha, et politsei spordiorganisatsioonid meelsamini kasvataks enda liigete seast omal algatusel ja eestvõttel uue sportlasgeneratsiooni, nii kui nad seda eraseltsidelt soovivad näha, viimaste sportlaste ületoomisel. Eraseltside ülesandeks on alati olnud ja jäänud noorte arenemisvõimaluste loomine ja kasvatamine, teistest organisatsioonidest ülehankimine annab aga tunnistuse organiseerimise jõuetusest.

tuli, võitel III-reali meeskonda 19:12. Esimene kord võitis 12:9. Kolmandaks tuli III-hum.

Ping-pongis oli osavõtjaid 34 (!). Arv, mida mujal Eestiski raske leida on. Meistriks tuli A. Palo. 2. K. Rebane, 3. E. Milt.

Ka ÜENÜ on käimas mitmesugused võistlused. Hiljuti lõppes ping-pongi turniir naistele. Kohtadele tulid prld. Kriivel, Lumi ja pr. Brachmann. Ka meeturniir on lõppenud, kus domineerisid vennad Laarid. 1. J. Laar. 2. E. Rebane. 3. K. Laar. 4. V. Laar.

Ka poksikursused olid käimas instr. Ohaka juhatusel. Osavõtjaid leidis kaunis rohkesti.

PHIL SCOTTI AUTOÕNNETUS.

Poksijad — inglane Phil Scott ja belglane Euroopa raskekaalu meister Pierre Charles — sõitsid autol Philadelphias Miami. Nende auto, kus ka saatjad kaasa sõitsid, pörkas teel teise autoga kokku ning paisati ümber. Imelikul viisil pääsesid mõlemad poksijad õnnetusel ainult väikeste nahakriimustustega, kus Scotti treener — Gus Wilson — suuri vigastusi sai, kuna tal murdus parem käsi ja randmelu.

— Ühe sekundiga knock-outi. San Franciscos peetud poksivõistlustel lõi kergekaalu Eddie Murdock oma vastase Willie Segali ühe sekundiga knock-outi. See on uus „rekord“, kuna senine oli 2 sekundiga Matting Nelsoni nimel.

10 shillingit fouli eest. Suvel Austrias jalgpallivõistlustel Astoria 1920 ja Oldham vahel suurte pealtvaatajate ergutuste all esimese meeskonna keskormaja Kampmüller tormates vastaspoole kaitsja Veberi otsa sai viimaselt nii tugeva hoobi, et valu pärast maha kukkus. Selgus, et tal jalaluu purunenud on. Liit karistas Veberit võistluskeeluga. Kuid asi läks omakord veel kohtu lahendada, kus rida tunnustajaid üle kuulati. Kohtus ei tehtud küll kindlaks, et löömine oleks meelega sündinud, kuid sellele vaatamata karistas kohtunik Veberit 10 shillinguga (5 kr. 25 s.) põhjendades seda sellega, et mängimisel kõik püüded peavad olema sihitud selleks, et vastast kehaliselt mitte vigastada.

— Marseilles korraldatud poksivõistlused tekitasid suurema skandaali, mida vaevalt juhtuda võib. Tähtsamaks paariks oli välja kuulutatud prantslase Kid Francise ja ameeriklase Georgie Macki kohtamine. Juba võistluse alguses torkas silma, et külaline vastasest märksa nõrgem oli. Juba teisel ringil lamas Mack põrandal ja sealt ei tõusnud ta enne, kui ta kohta k.-o. oli tunnustatud. Pealtvaatajad hakkasid lärmitsema ja vilistama. Kohtunikudel ei jäänud siis muud üle kui seletada, et kaotaja on k.-od simuleerinud ja et ta sellepärast võistlemisest kõrvaldatud. Järgmine paar — Treves ja Bonaugure lõppes samuti teisel ringil knock-outiga. Nüüd polnud publiku pahameelele enam piiri. Tungiti areenile, kus poksiring purustati. Ka muud kergemad asjad purustati ning puust asjad kanti hunniku, mis põlema süüdati. Kohalolev tuletõrje suutis aga hädaohu kõrvaldada. Uurimisel olla kindlaks tehtud, et ameeriklane sugugi Mack ei olnud, vaid mulat, kes Mackile väga sarnane ning kes võõra nime all kergelt raha teenida tahtis.

— 2,00,2 mtr. on South Bendis peetud sisevõistlustel kõrgust hüpanud Nelson ning sellega purustanud rekordi, mis Osborne'i käes oli tagajärjega 198,8, arvates 1925. aastast.

Viljandi sport 1929. aastal.

Kergejõustikus visa edu. Jalgpallis ja teistel spordialadel tagasimineku.

Möödunud hooajal edenes Viljandi sport õige visalt. Kergejõustikus näidati keskpäraseid tagajärgi, kuna jalgpall vast alles sügisel jalad alla sai. Saavutused teistel spordialadel olid õige niigelad ja ilmsed tagasimineku.

Tuleval hooajal peaks aga asi uue avara järveäärse staadioni valmisaamisega tublisti paranema.

KERGEJÕUSTIK.

Kergejõustikus on Viljandil Eestis Tartu, Harju-, Pärnu- ja Virumaa järel 5. koht.

Rõõmustava nähtena tuleb mainida noorte juurdevoolu, kes hooajal mitmed endised nimekad sportlased tahaplaanile surusid. Mõned noored tegid otse uskumata edu, näiteks Valter Kalam, kes hooaja alul hüppas teivast 2,5 mtr., kuid hooaja lõpul küünis 3,16 meetrini. Hooajal saavutati

PAREMAID TAGAJÄRGI:

Jooksud: 60 mtr.: E. Lilienthal — 7,0 sek. 100 mtr.: E. Lilienthal — 11,4 sek. 400 mtr.: J. Täht — 54,3 sek. 1000 mtr.: J. Erg — 2 m. 41,2 sek. 3000 mtr.: J. Erg — 9 m. 57,4 sek. 5000 mtr.: J. Erg — 17 m. 22,8 sek. 110 mtr. tõkkeid — H. Rooson 19,6 sek.

Heited olid nõrgavõitu. Kuul (raske): H. Lilienthal — 12,53 mtr. Kuul (kerge): E. Lilienthal — 13,81,5 mtr. Ketas: E. Lilienthal — 36,06 mtr. Oda: H. Lilienthal — 52,15 mtr.

Hüpetega võis üldiselt rahule jääda. Kaugus: E. Lilienthal — 6,42 mtr. Kolmik: E. Lilienthal — 12,93,5 mtr. Teivas: V. Kalam — 3,16 mtr. Kõrgus oli nõrk. A. Pau — 160 mtr.

Silmapaistvaim sportlane oli Elmar Lilienthal, kelle käes on kuus paremat saavutust.

Korraldati ka linnavõistlustel Pärnuga, mille Pärnu kergelt võitis tagajärjega 100:61.

Meeste kõrval teetsid ka naised, kes eriti sügisel aktiivset tegevust näitasid. Parim nais-sportlane oli Senta Treffner, kelle saavutused: kõrgus 1,30 mtr., kaugus: 4,70 mtr., ketas: 24,06 mtr. ja oda: 25,06 mtr.

JALGPALL.

Kuna eelmistel asatatel Viljandi jalgpallimeeskond kõigi naaberlinnade meeskondade üle domineeris, siis möödunud hooajal oli asi vastupidine. Vast alles sügisepoole saadi jalad alla ja mängiti Pärnuga linnavõistlustel 3:3. Teistest tagajärjedest tuleks mainida võitu Tiiri Spordiringi üle tagajärjega 1:0 ja hooaja viimast võistlust Pärnu „Vaprusega“, keda võideti 6:4.

Kiratsemist põhjustas asiolu, et Viljandis oli vaid üks jalgpallimeeskond — Viljandi Kaitseliidu Spordi Klubi — ning selletõttu polnud võimalik korraldada omavahelisi võistlusi.

Paremaid „jalgpalliveeretajaid“ oli möödunud hooajal Edgar Vuks, kes aga oma elu novembrikuul enesetapmise läbi lõpetas.

KÄSIPALL.

Nagu jalgpallis, ei küünninud Viljandi ka käsipallis naaberlinnadega konkureerima. Korraldatud linnavõistlused lõppesid kõik viljandlaste kaotustega. Põhjuseks oli vastavate ruumide puudumine. Käsipallimeestel oli kasutada vaid üks enam-vähem kõlbulik saal ja nimelt „Haridusseltsi“ gümnaasiumi saal, kuid ka seda polnud alati võimalik kasutada saada. Parim meeskond oli maakonna gümnaasiumi õppurimeeskond, kes aga sügisel Pärnus sai koleda sauna.

TENNIS.

Tennisplatse on Viljandis mitu, kuid mängukõlbulikke vaid üks. On peetud ka võistlusi, kuid üldiselt oli tasapind kaunis madal.

Harrastatavaim ala Viljandis on

PING-PONG.

Läinud aastal korraldati kaks linnavõistlust Pärnuga. Mõlemad lõppesid Viljandi kaotusega 6:3 ja 7:2. Selle eest võideti aga Paidet tagajärjega 23:2. Parimad sel alal olid Martin, Dorek, Kallit, Stern ja Rümak.

TALISPORT.

Talispordi suhtes on Viljandil head looduslikud tingimused, mille tagajärjel ka huvi talispordi vastu õige suur.

VEESPORT.

Ka veespordi suhtes on Viljandil head tingimused, kuid selle vastu viljandlastel möödunud suvel eriliist huvi ei olnud. Altpere on 100 mtr. selili ujunud isegi parema ajaga kui Eesti rekord.

RASKEJÕUSTIK.

Raskejõustik ei tule Viljandis üldse kõne alla. Juba mitu aastat ei harrastata siin ei poksi, maadlust ega tõstmist. Põhjuseks on algatuse puudus. Pen Alty.

Valga kiri.

Hiljuti lõppesid poegl. gümnn. klassidevahelised võistlused võrk- ja korvpallis ning ping-pongis kooli meistri nimele. Võrkpalli finaalis läks V-real. elu kibedaks. Kolmandal otsustavad gamel juhtis juba V-hum. 10:13. Siis võitis V-real. „time out“ ja hoogsa lõpuspuuriga tuli võitjaks V-real, gamed 15:6, 1:15 ja 15:13. Kolmandaks tuli IV-real.

Korvpalli finaali peeti V-reali ja IV-reali vahel. Kuid III-real ei jäänud kaotusega rahule ja avaldas protesti, mis ka rahuldati. Peeti teistkordne finaali, kus siiski V-real võitjana välja

Viimased teated.

— Märtsi esimestel päevadel Stokholmi peetavatele Euroopa esivõistlustele maadluses sõidavad eestlased Kullisaar ja Väli. Esitajana sõidab kaasa J. Villemson.

— Laupäeval ja pühapäeval peetakse Tartu esivõistlusi kiir- ja iluuisutamises Tartu Kalevi ja Akadeemilise spordiklubi korraldusel.

— Soome kavatseb Eestiga jääpalli maavõistlust pidada 9. märtsil Viipuris.

— Soome esivõistlustel maadluses tulid meistriteks: Pappinen, Pihlajamäki, Ranta, Mäki, Kokkinen, Rosenqvist ja Nyström.

— Taani-Norra maavõistlus poksis lõppes esimese võiduga 7—1.

— Rootsi-Norra maavõistlust jääpallis peeti Stokholmis ning see lõppes Rootsi võiduga 5—1.

— Itaalia võitis jalgpallimaavõistlusel Shveitsit 4:2. Mäng oli Roomas 35.000 kodaniku juuresolekul.

— Rumeenia jalgpalli liit otsustas meeskonna saata ilmameistri võistlustele.

S. s. „Tervis’e“ maadlus- ja tõstevõistlused.

S. s. „Tervis“ korraldas omavahelised tõste- ja maadlusvõistlused. Osavõtjaid 15.

TÖSTETAGAJÄRJED KUJUNESID*

Kergekaal.

1. S. Haitov — 75,0+72,5+100=247,5 kg.

2. H. Saal — 75,0+70,0+95=240,0 kg.

3. A. Kaupmann — 60+65+80=205,0 kg.

Keskkaal.

1. A. Pärn — 72,5+70,0+100=242,5 kg.

2. P. Mäger — 65,0+65+92,5=222,5 kg.

Poolraskekaal.

1. H. Koop — 77,5+80+105,0=262,5 kg.

2. Tiganik — 65+65+85,0=215 kg.

Huvitusega peab siinjuures märkima A. Pärna saavutust, kes juba 40 a. vana, kuid sellepeale vaatamata omab küllaldaselt noorustult ja tahet võistelda, olles seega heaks eeskujuks noorile.

Õhtu teise osana võib märkida maadlust, mille tagajärjed kujunesid järgm:

Kergekaal.

1. A. Kaupmann. 2. V. Martson.

Kergekeskkaal.

1. J. Marlör. 2. M. Juurikson.

Keskkaal.

1. O. Eberg. 2. P. Mäger.

Poolraskekaal.

1. A. Holm. 2. A. Tiganik.

Schmeling teenib 200.000 kuni 300.000 dollarit.

Saksa poksiija Max Schmelingi manager Joe Jacobs saabus aurikul Cuxhaveni, kus tal Schmeling vastas oli ja kust siis otsekohe autol Berliini sõideti. Jacobs seletab, et 27. veebruari kohtamist Sharkey ja Scotti vahel tuleb pidada poolfinaali võistluseks ilmameistri tiitlile ning et siin võitjaks peaks tulema Sharkey. Võitja läheb kokku Schmelingiga, kellega võistlus on kavatsatud pidada 28. juunil. Võitja omaks ilmameistri tiitli. Schmelingi peale pannakse suuri lootusi ning arvatakse, et ta suuri hulki matshile kokku tõmbab. Arvatakse, et kassa võib olla umbes miljon dollarit, millest Schmeling saab ühe veerandi. Nii võiks tema sissetulek kõikuda 200.000 ja 300.000 dollari vahel. Ameerika kui ka Kanada arvamiste järele on Schmeling praegu maailma parim poksiija.

Kuulsaim Vene uisumeister Melnikov, kes ka Euroopa ja iluuisutlustel esinenud, pidi 3000 meetri jooksus oma meistrikohta üle andma noorele Peterburi töölisel S. Lobkovile, kes selle maa kattis ajaga 5 m. 14,2 s. — Pikemat aega püsis rekord Melnikovi käes ajaga 5 m. 16 sek.

Tartu NMKÜ provintsi meister.

Pühapäeva õhtul peeti Tartus Lõuna-Eesti ja Kesk-Eesti ringkondade finaali käsipallis. Mõlemal alal esines Tartu NMKÜ vastu Pärnu Vaprus. Võrkpallis oli Tartu suures paremuses ning saavutas teenitult kaks korda 15:3. Korvpallis suutis Pärnu esimesel poolajal veel vastu panna, kuid teine poolaeg oli ta nõrkenud. Tagajärg 39:24 (16:15).

Tallinnas jätkusid võistlused, kusjuures võrkpallis kohtasid Kalev ja NMKÜ. Viimane oli seekord veidi parem ja esines meistri meeskonna vastu innukalt. Tagajärg 15:6 ja 15:9.

Edasi mängis Kalevipoeg Greifi vastu ning kõikide üllatuseks võitis viimast. Tagajärg 15:13 ja 15:12.

Naiste korvpallis sai üenüto esimese võidu. Kaotajaks oli Kalevipoeg, kellel samuti nagu meeste alal, tõusev pere. Tagajärg 22:21 (14:10).

Korvpall meestele NMKÜ ja Greifi vahel oli algul tasavägine. Poolajaks on NMKÜ ees, kuid neli minutit enne lõppu jõuab Greif järele ja on ainult punkti võrra järel. Lõpuspurt aga annab NMKÜ tugeva võidu 47:34 (20:15).

— Primo Carnera on St. Louis teisel ringil k. o-ga võitnud Buster Martini.

Üleriiklikud suusavõistlused töötavad Viljandile suursündmuseks kujuneda, kuna oodatakse osavõtjaid ka Lätist ja Soomest. Varsti valmib ka suusamägi, mis tuleb õige korralik. Hoovõtmiseks on järsk, ligi 60°, mäekülj, mis laumaks läheb trampliinile. Asjatundjate arvates võib suusamäel sooritada kuni 30-meetrilisi hüppeid.

Pen Alty.

Eesti Talvespordi liidu juhatus teatab, et Eesti spordiselts „Kalevi“ korraldusse määratud

Eesti ilusõidu esivõistlused

peetakse 22.—23. veebruaril s. a. Tartu Eesti Akad. Spordiklubi poolt. Võistluskava on seltsidele teatavaks tehtud ringkirjaga 1. jaanuarist 1930. a. Eesti Talvespordi liit.

Sportlased söövad ainult

Kaude

shokolaadi

AIDAKE LEVITADA „SPORDILEHTE“.

„Spordilehe“ talitus palub seniseilt lehe lugejailt ja sportlasilt kaasabi lehe levitamiseks laiemates ringkondades. See on üldine asi, mida peab iga sportlane ja sporditegelane teetama. Talitus julgeb paluda lugejaid saata tuttavatele aadresse, kellele võib saata lehe proovinumbreid, lootuses, et sarnasel teel saadakse juure uusi tellijaid.

Spordiseltsid.

Saatke viibimata esimese osa „Spordilehe“ aastamaksust

Kr. 1.50

„Spordilehe“ toimetusele ära.

„Spordileht“ pandi Teile käima 1. veebruarist s. a. Toimetus.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Eesti Spordilehe

ja teiste Eestis ilmuvate tähtsamate

ajakirjade ja ajalehtede tellimisi ja kuulutusi

võtab vastu

K-ü. „RAHVAÜLIKOOLI“

RAAMATUKAUPLUS,

Tallinnas, Harju tän. 48, omas majas.

Kõiksugu

sporditarbeid

soovitab

O-ü. „Esto“

Pikk 47, telef. (2) 10-02.

K-m. „SPORT“

Tallinn, S. Karja t. 18

(Laenu panga m.)

Kõnetr. (2)23-00.

Soovitame rikkalikult valikus kõiksugu sporditarbeid kodumaa ja väljamaa tehastest.

Täielik

A-s. „UNION“

ja väljamaa

JALANÕUDE OSAKOND.